

**A honvédelmi miniszter
..../2024. (.... ....) HM rendelete**

az önkéntes tartalékos jogállásról

A honvédek jogállásáról szóló 137/2024. (VI. 28.) Korm.rendelet 30. § (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. §

(1) E rendelet hatálya a honvédek jogállásáról szóló 137/2024. (VI.28) Korm. rendelet (a továbbiakban: Hjkr.) 29. § 15. pontja szerinti önkéntes tartalékosra terjed ki.

(2) Az önkéntes tartalékosra az állomány tagjának szolgálati viszonyára vonatkozó szabályokat kell alkalmazni az e rendeletben foglalt eltérésekkel.

(3) E rendeletet a Hjkr. 29. § 4. pontja szerinti egészségügyi beosztású önkéntes tartalékosra az egészségügyi beosztású katonákra vonatkozó sajátos szabályokról szóló miniszteri rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(4) Nem alkalmazható az önkéntes tartalékosra

a) a Hjkr. 5. § (7) bekezdése, 15. § (1) bekezdés b) pont 4., 5., és 15-17. alpontja, 19. § (1) bekezdése, 17-19. §-a,

b) a hivatásos és szerződéses állomány tagjára vonatkozó személyügyi szabályokról szóló 6/2024. (VI. 28.) HM rendelet 2. § (2) bekezdése, 9. § (4) bekezdése, 17-19. §-a, 23-24. §-a, 27. §-a, 29. §-a, 31-35. §-a, 39-41. §-a, 43. §-a, 45. §-a, 56-70. §-a, 76. §-a, 96-98. §-a.

2. §

E rendelet alkalmazásában

1. állományba vételi okmány: az önkéntes tartalékos szolgálati viszonyt létesítő szerződése,

2. döntésre jogosult előjáró: annak a honvédelmi szervezetnek az állományilletékes parancsnoka, amelynek különleges jogrendi időszakra kiadott állománytáblájában az önkéntes tartalékos állományba vételi okmányában meghatározott szolgálati beosztás rendszeresítésre került,

3. elektronikus út: elsősorban a Honvédelmi Minisztérium Költségvetés Gazdálkodási Információs Rendszer Ügyfélszolgálati Rendszer (a továbbiakban: HM KGIR ÜSZR) alkalmazásával küldött üzenet,

4. honvédelmi úti baleset: az a baleset, amely az önkéntes tartalékost a lakásáról, szállásáról a szolgálati helyére, onnan a lakására, szállására menet közben éri,

5. *őrzés-védelmi feladatot ellátó önkéntes tartalékos*: az az önkéntes tartalékos, aki a rendelkezésre állás időszakában a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX törvény (a továbbiakban: FBŐ törvény) hatálya alá tartozó fegyveres biztonsági őr munkakörben foglalkoztatott.

3. §

A honvédelmi szervezet és a vele szolgálati viszonyt létesítő önkéntes tartalékos kölcsönösen kötelesek egymást tájékoztatni minden olyan tényről, adatról, körülményről vagy ezek változásáról, amely a szolgálati viszony létesítése, módosítása vagy megszüntetése, valamint az e rendeletben meghatározott jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése szempontjából lényeges. A tájékoztatást olyan időben és módon kell megtenni, hogy az lehetővé tegye a jog gyakorlását és a kötelezettség teljesítését. A tájékoztatást közöltnek kell tekinteni akkor is, ha azt a helyben szokásos és általában ismert módon közzéteszik.

II. Fejezet

Alapvető jogok korlátozásával összefüggő rendelkezések

4. §

A Hjkr. 5. § (4) bekezdésétől eltérően az önkéntes tartalékos esetében a tagsági viszony létesítése, illetve fenntartása nem tiltható meg, azonban tényleges szolgálatteljesítése esetén a politikai célt szolgáló szervezetben fennálló tagsági viszonyából eredő jogait nem gyakorolhatja, illetve politikai tevékenységet nem folytathat.

5. §

(1) A külföldre utazás és tartózkodás bejelentésének tartalmaznia kell az önkéntes tartalékos elérhetőségére vonatkozó adatokat is.

(2) A külföldre utazás megtiltását írásban indokolni kell.

(3) A rendelkezésre állási időszakban lévő önkéntes tartalékos külföldre utazása csak különleges jogrend, illetve honvédelmi válsághelyzet idején tiltható meg.

III. Fejezet

Szolgálati viszony létesítése

6. §

Az önkéntes tartalékos tábournoki rendfokozattal rendszeresített beosztásba kizárólag abban az esetben kerülhet felvételre, ha az önkéntes tartalékos szolgálati viszony létesítését megelőzően hivatásos szolgálati viszonyban tábournoki rendfokozatba került kinevezésre vagy előléptetésre.

1. Az egészségi, a pszichikai és a fizikai alkalmasság ellenőrzése

7. §

(1) Az önkéntes tartalékos egészségi, pszichikai, fizikai alkalmassági követelményeit, illetve az alkalmasság megállapítására vonatkozó szabályokat a HVKF belső rendelkezésben határozza meg.

(2) El kell tekinteni az önkéntes tartalékos egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságának vizsgálatától abban az esetben, ha az önkéntes tartalékos szolgálati viszony a hivatásos vagy a szerződéses szolgálati viszony megszűnésével egyidejűleg létesül, feltéve, hogy a hivatásos vagy a szerződéses szolgálati viszonyt nem az állomány tagjának egészségi vagy pszichikai állapota miatt szüntették meg.

2. Az állományba vétel és az alapkiképzés

8. §

(1) A döntésre jogosult eljáró az állományba vétel napjával az önkéntes tartalékost a honvédelmi szervezet különleges jogrend időszakára kiadott állománytáblájában rendszeresített szolgálati beosztásba helyezi, ha megfelel a szolgálati beosztás betöltéséhez a HVKF által belső rendelkezésben meghatározott követelményeknek.

(2) Első beosztásába az önkéntes tartalékos az (1) bekezdésben meghatározott követelmények teljesítése hiányában is kinevezhető azzal, hogy altiszti rendfokozattal rendszeresített beosztás esetében két éven, tiszti rendfokozattal rendszeresített beosztás esetében három éven belül teljesítenie kell a beosztás betöltéséhez előírt követelményeket.

(3) A szolgálati beosztás betöltéséhez előírt követelményeket a jelentkező tudomására kell hozni.

9. §

(1) Az önkéntes tartalékos szolgálati viszony legalább kettő legfeljebb öt év időtartamra létesíthető.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően az őrzésvédelmi feladatot ellátó önkéntes tartalékos szolgálati viszonya az FBŐ törvény hatálya alá tartozó foglalkoztatási jogviszony fennállásának idejéig tart.

10. §

(1) Az önkéntes tartalékos szolgálati viszony létesítése esetén az állományba vételi okmányban rögzíteni kell különösen

- a) az állományba vétel tényét és annak elfogadását,
- b) a viselt rendfokozatot,
- c) a szolgálati beosztást,
- d) a beosztáshoz tartozó napidíjat, és
- e) a vállalt szolgálati időt.

(2) Az állományba vételi okmányt az önkéntes tartalékosnak legkésőbb a szolgálatteljesítés első napján, a szolgálati viszonytal kapcsolatban összeállított tájékoztatót az alapkiképzés teljesítését követő hét munkanapon belül kell elektronikusan vagy postai úton megküldeni.

11. §

(1) Az önkéntes tartalékosnak az alapkiképzést a szolgálati viszony létesítését követő egy éven belül kell teljesítenie.

(2) Az önkéntes tartalékos végzettségére, képzettségére, valamint az általa ellátandó feladat jellegére tekintettel a HVKF engedélyezheti az alapkiképzés (1) bekezdés szerinti egy éven túli teljesítését.

(3) Az önkéntes tartalékos kérelmére mentesíthető a 17. § (1) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezmény alól, ha a 17. § (2) bekezdése szerinti időtartamon belül igazolja, hogy a szolgálati viszony létesítését követően olyan egészségi, vagy családi körülmény merült fel, amely miatt az alapkiképzés teljesítésére nem volt lehetősége.

(4) A (3) bekezdés szerinti kérelmet a döntésre jogosult előljáró tíz napon belül bírálja el. A kérelem döntésre jogosult előljáró általi elutasítása esetén az önkéntes tartalékos szolgálati viszony a döntésre jogosult előljáró határozatának önkéntes tartalékosal történő közlését követő ötödik napon belül szűnik meg.

(5) A kérelem döntésre jogosult előljáró általi elfogadása esetén az alapkiképzést a kérelem beadásának alapjául szolgáló körülmény megszűnését követő egy éven belül kell teljesíteni. Ennek elmaradása esetén a szolgálati viszony a határidő leteltét követő ötödik munkanapon megszűnik, ismételt mentesítési kérelem nem nyújtható be.

IV. Fejezet

Szolgálati viszonyt, illetve szolgálati beosztást érintő változások a szolgálati viszony fennállása alatt

3. A szerződésben vállalt szolgálati idő módosítása

12. §

(1) Az önkéntes tartalékos által vállalt szolgálati időt – az annak letöltését követő naptól – a felek közös megegyezéssel írásban az öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig, alkalmanként – a 14. § (2) bekezdése kivételével – legfeljebb öt évvel hosszabbíthatják meg.

(2) A Hjkr. 13. § (1) bekezdése szerinti szerződés hosszabbítás esetén az állományilletékes honvédelmi szervezet személyügyi szerve legkésőbb az önkéntes tartalékos szolgálati viszony lejártát megelőző hatvanadik napig telefonon vagy elektronikus úton felveszi a kapcsolatot az önkéntes tartalékosal a szerződésmódosítás személyes megjelenéssel történő aláírása időpontjának egyeztetése érdekében.

(3) Az önkéntes tartalékos erre irányuló kérése esetén a személyes megjelenésétől el kell tekinteni és a szerződésmódosítást postai úton, ajánlott, tértivevényes küldeményként kell részére megküldeni.

(4) Ha az önkéntes tartalékos az (2) bekezdésben meghatározottak szerint leegyeztetett időpontban nem jelenik meg, vagy a (3) bekezdés szerinti esetben az aláírt szerződésmódosítást az állományilletékes honvédelmi szervezet részére a szolgálati viszony lejártát megelőző harmincadik napig nem küldi meg, az állományilletékes honvédelmi szervezet személyügyi szerve elektronikus úton, vagy telefonon figyelmezteti, hogy amennyiben az aláírt

szervédmódosítást a szolgálati viszony lejártáig nem küldi meg, vagy nem írja alá személyesen, az önkéntes tartalékos szolgálati viszonya megszűnik.

4. Szolgálati beosztásba áthelyezés

13. §

(1) Az önkéntes tartalékos más szolgálati beosztásba fennálló szerződése módosításával helyezhető.

(2) Az önkéntes tartalékos más szolgálati beosztásra felkészítésével, kiképzésével kapcsolatos követelményeket a HVKF határozza meg.

(3) Ha az önkéntes tartalékos (1) bekezdés szerinti szerződés módosítással történő áthelyezése esetén a döntésre jogosult eljáró megváltozik, a szerződés módosítása során az egyes honvédelmi szervezeteket a döntésre jogosult eljárók együttesen képviselik.

5. A vezénylések fajtái

14. §

(1) A Hjkr. 10. § (2) bekezdésétől eltérően a tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos

- a) szolgálati feladat ellátására,
- b) alapkiképzésre, kiképzésre és gyakorlatra,
- c) képzésre,
- d) más szervnél történő szolgálatteljesítésre, és
- e) a Nemzeti Közsolgálati Egyetemen vagy a honvédelemért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által az állam nevében alapított, honvédelmi szervezetnek nem minősülő többcélú szakképző intézményben történő szolgálatteljesítésre vezényelhető.

(2) A tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos vezénylése nem haladhatja meg a vállalt szolgálati idejét. Ha a vállalt szolgálati idő a vezénylés ideje alatt jár le, a vezénylés feltétele, hogy a felek a szolgálati viszonyt legalább a vezénylés időtartamára, külföldi szolgálatra vezénylés esetén a vezénylés megszűnését követő harmincadik napig meghosszabbítsák.

(3) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az (1) bekezdés szerinti vezénylés

- a) határozott időtartamú lehet,
- b) meghosszabbítható és bármikor megszüntethető.

15. §

Képzésre, kiképzésre vezénylés esetén ha a vállalt szolgálati idő a kötelezően szolgálati viszonyban töltött idő alatt jár le, a vezénylés feltétele, hogy a felek a tényleges szolgálatteljesítés időtartamát legalább a kötelezően szolgálati viszonyban töltendő idő tartamára meghosszabbítsák.

16. §

(1) Az önkéntes tartalékos a Hjkr. 11. §-a szerinti más szervnél történő szolgálatteljesítése esetén a vezénylés időtartama alatt rendelkezési állományba helyezés nélkül teljesít tényleges szolgálatot.

(2) Az önkéntes tartalékos külföldi szolgálatot kizárólag erre vonatkozó írásbeli jognyilatkozatba foglalt beleegyezése alapján teljesíthet

V. Fejezet

Szolgálati viszony megszűnése, megszüntetése

6. Az önkéntes tartalékos szolgálati viszony megszűnése e rendelet erejénél fogva

17. §

(1) E rendelet erejénél fogva szűnik meg az önkéntes tartalékos szolgálati viszony

a) ha az önkéntes tartalékos az előírt egészségi, pszichikai, fizikai követelményeknek határidőn belül nem felel meg,

b) ha az önkéntes tartalékos az alapkiképzést a 11. § (1) bekezdésében meghatározott egy éves időtartamon belül felróható okból nem teljesíti, kivéve, ha a HVKF az alapkiképzés egy éven túli teljesítését engedélyezte,

c) ha a Mészáros Lázár ösztöndíjas a tanulmányainak befejezését követő legfeljebb három hónapon belül hivatásos vagy szerződéses szolgálati viszonyt létesít.

(2) A szolgálati viszony a (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a jogerős határozat kézhezvételétől számított ötödik munkanapon, a b) pontja szerinti esetben az ott meghatározott határidők leteltét követő ötödik munkanapon, a d) pont szerinti esetben a hivatásos vagy szerződéses szolgálati viszony létesítését megelőző napon szűnik meg.

(3) E rendelet erejénél fogva szűnik meg az önkéntes tartalékos szolgálati viszony

a) hivatásos vagy szerződéses szolgálati viszony létesítése esetén, az ezt megelőző napon,

b) ha az önkéntes tartalékos nemzetbiztonsági ellenőrzéséről készült biztonsági szakvélemény nemzetbiztonsági kockázatot állapított meg, vagy az önkéntes tartalékos az ellenőrzéshez szükséges biztonsági, illetve hozzájáruló nyilatkozatot határidőben nem tette meg, a közlést, illetve a határidő leteltét követő ötödik munkanapon.

7. Az önkéntes tartalékos szolgálati viszony megszüntetése egyoldalú jognyilatkozattal

18. §

(1) Az önkéntes tartalékos szolgálati viszonyt bármelyik fél egyoldalú jognyilatkozatával indokolás nélkül megszüntetheti.

(2) Az önkéntes tartalékos szolgálati viszony az (1) bekezdés szerinti jognyilatkozat közlését követő naptól számított két hónap elteltével szűnik meg. A felek ennél rövidebb időtartamban is megállapodhatnak.

(3) Nem szüntetheti meg az önkéntes tartalékos a szolgálati viszonyát egyoldalú jognyilatkozatával

a) a külföldi szolgálat időtartama alatt,

b) különleges jogrend, illetve honvédelmi válsághelyzet ideje alatt.

19. §

(1) Az önkéntes tartalékos szolgálati viszonyának megszüntetésére irányuló egyoldalú jognyilatkozatát a döntésre jogosult előjárónak címezve nyújthatja be.

(2) Az önkéntes tartalékos a 18. § (2) bekezdése szerinti rövidebb időtartamban történő megállapodást az (1) bekezdés szerinti jognyilatkozatában kezdeményezheti. A másik fél a kezdeményezéssel kapcsolatos álláspontját a jognyilatkozaton haladéktalanul rögzíti. A rövidebb megszűnési időben történő megállapodás a jognyilatkozaton feltüntetett egybehangzó akarrattal jön létre.

(3) A rövidebb megszűnési időt úgy kell megállapítani, hogy az önkéntes tartalékos az átadás-átvételi és elszámolási kötelezettségét teljesíteni tudja, valamint részére illetménye és egyéb járandóságai a szolgálati viszony megszűnését, megszüntetését követő tizenötödik napon kifizethetők legyenek.

8. Eljárás a szolgálati viszony megszűnése, megszüntetése esetében

20. §

Ha az önkéntes tartalékos szolgálati viszony hivatásos, szerződéses szolgálati viszony létesítése miatt szűnik meg, a megszűnés tényét az állományba vételi okmányban rögzíteni kell.

VI. Fejezet

A szolgálati viszony tartalma

9. A szolgálatteljesítésre vonatkozó általános szabályok

21. §

(1) A szolgálati viszony keretében, az önkéntes tartalékos felett döntésre jogosult előjáró köteles különösen

a) a tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékost szolgálati viszonyra vonatkozó szabályok szerint foglalkoztatni, részére az egészséges és biztonságos szolgálatteljesítés feltételeit biztosítani, annak követelményeiről őt tájékoztatni,

b) a szolgálati feladatok ellátását úgy megszervezni, hogy a tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos a szolgálati viszonyból eredő jogait gyakorolni, kötelezettségeit teljesíteni tudja,

c) a szolgálati feladatok elvégzéséhez szükséges tájékoztatást megadni, a szolgálatteljesítést irányítani vagy vezetni, és

d) az önkéntes tartalékos illetményét és egyéb járandóságait biztosítani, a szolgálati viszonnal összefüggő kötelezettségek teljesítése során indokoltan felmerült költségeit megtéríteni.

(2) Ha a döntési jogkör gyakorlása során a döntésre jogosult előjáró intézkedése az önkéntes tartalékos jogainak korlátozásával jár, a döntésre jogosult előjárónak a több lehetséges és alkalmas korlátozás közül azt kell választania, amely az önkéntes tartalékosra a legkisebb sérelemmel jár.

22. §

Az önkéntes tartalékos köteles különösen

- a) a kiértesíthetőségét biztosítani, valamint a kiértesíthetőségének ellenőrzését tűrni,
- b) behívásakor az előírt helyen és időben, szolgálatképes állapotban megjelenni, a szolgálatteljesítést megkezdeni, illetve e célból rendelkezésre állni,
- c) a szolgálatteljesítés ideje alatt szolgálatképes állapotát fenntartani, továbbá a szolgálatképes állapotának ellenőrzését tűrni,
- d) a szolgálati feladatait a szolgálati viszonyra vonatkozó szabálynak megfelelően, szükség esetén a veszély vállalásával, elvárható szakértelemmel és gondossággal, pártatlanul és igazságosan végrehajtani,
- e) erre irányuló parancs esetén a szolgálatteljesítés érdekében rendelkezésre állni, és szolgálatot teljesíteni, így különösen ór-, ügyeleti- és készenléti szolgálatot adni,
- f) az egészségi, pszichikai és fizikai alkalmassági követelményeknek eleget tenni, és az ezek ellenőrzése érdekében szükséges felméréseknek, szűréseknek és vizsgálatoknak magát alávetni, egészségének megóvása, valamint gyógyulása érdekében az előírt orvosi utasításokat betartani,
- g) a számára előírt oktatásban, képzésben, kiképzésen részt venni, a vizsgákat letenni,
- h) a szolgálatteljesítés alatt és szolgálaton kívül is honvédezh méltó magatartást tanúsítani,
- i) a rendelkezésére bocsátott fegyvert, felszerelést, ruházatot, gép- és harcjárműveket és egyéb eszközöket, anyagokat rendeltetésszerűen használni, megőrizni, és karbantartott állapotát fenntartani, és
- j) az általa kezelt, a tudomására jutott, valamint a minősített adatokat megőrizni, továbbá az azok védelmére vonatkozó szabályokat betartani.

23. §

(1) Az önkéntes tartalékos vállalhatja, hogy hat hónap folyamatos kiképzésen vesz részt.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott időtartam egy alkalommal további hat hónappal, az önkéntes tartalékos beleegyezésével meghosszabbítható.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott kiképzésen történő részvételi szándékát az önkéntes tartalékos az állományilletékes honvédelmi szervezet személyügyi szerve részére megküldött, a döntésre jogosult elöljárónak címzett, írásbeli jognyilatkozattal jelzi.

(4) Az alapkiképzéssel rendelkező önkéntes tartalékos a (3) bekezdés szerinti nyilatkozatában vállalhatja, hogy szakbeosztások betöltéséhez szükséges szakkiképzésen vesz részt szakmai honvédelmi szervezetnél.

(5) A (3) bekezdés szerinti nyilatkozattételének lehetőségéről az önkéntes tartalékos szolgálatra jelentkezőt a jelentkezéskor tájékoztatni kell.

(6) A (4) bekezdés szerinti szakkiképzési követelményeket, valamint a szakkiképzésre kijelölt honvédelmi szervezeteket a HVKF határozza meg.

(7) Az (1)-(2) és (4) bekezdés szerinti kiképzés teljesítése esetén az önkéntes tartalékos részére a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 20. §-a szerinti többletpontok felvételi eljárásban történő érvényesítéséhez szükséges igazolást legkésőbb a kiképzés teljesítését követő 5 napon belül az állományilletékes honvédelmi szervezet személyügyi szerve állítja ki.

VII. Fejezet
Behívás, szolgálathalasztás

10. Behívásra vonatkozó szabályok

24. §

(1) Az önkéntes tartalékos tényleges szolgálatteljesítését telefonon, elektronikusan, vagy postai úton közölt behívóparancs rendeli el.

(2) Az önkéntes tartalékos évente minimum hét nap szolgálatot köteles teljesíteni, amelynek teljesítésétől a területvédelmi ezredek középírányító, más magasabb szintű parancsnokság jogállású honvédségi szervezetének parancsnoka eltekinthet.

(3) Az önkéntes tartalékos beosztásra történő felkészítésre első alkalommal legfeljebb 25 kiképzési napra, ezt követően a szerződésben foglalt időtartamig évente legfeljebb 15 kiképzési napra hívható be.

(4) Ha az önkéntes tartalékos beosztásra történő felkészítése a (3) bekezdésben foglalt időtartamot meghaladó szervezetszerű tanfolyamon történik, a (3) bekezdés szerinti időtartamot az önkéntes tartalékos beleegyezésével a tanfolyam elvégzéséhez szükséges időtartammal meg kell hosszabbítani.

(5) A (3) bekezdés szerinti kiképzésen felül az önkéntes tartalékos háromévente összesen legfeljebb hat hónap tényleges szolgálatteljesítésre hívható be. Ez az időtartam az önkéntes tartalékos beleegyezésével meghosszabbítható.

25. §

(1) Az önkéntes tartalékos tényleges szolgálatteljesítésre történő behívásának tervezett időpontját a területvédelmi ezredek középírányító, más magasabb szintű parancsnokság jogállású honvédségi szervezete belső rendelkezésben félévente határozza meg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti behívási tervet az aktuális félév kezdetét legalább három hónappal megelőzően kell kiadni és erről elektronikus úton értesíteni az önkéntes tartalékos állományt.

(3) A behívás időpontját és várható időtartamát az (1) bekezdésben meghatározott behívási tervben szereplő behívás esetén a bevonulást megelőzően 15 nappal, az abban nem szereplő behívás esetén legalább a bevonulást megelőzően 30 nappal előzetesen egyeztetni az önkéntes tartalékosal, illetve munkáltatójával.

(4) Az állományilletékes honvédelmi szervezet a behívóparancsot a tényleges szolgálatteljesítésre történő bevonulás időpontja előtt legalább három nappal közli az önkéntes tartalékosal.

(5) Előre nem tervezhető soron kívüli vagy rendkívüli feladat katonai képességek közreműködésével történő végrehajtása érdekében – a döntésre jogosult előljáró döntése alapján, eseti jelleggel – a (3) bekezdésben meghatározott időkorláton belül is közölhető a behívóparancs.

26. §

(1) Az állományilletékes honvédelmi szervezet az országgyűlési képviselő, az európai parlamenti képviselő, a főpolgármester, a főpolgármester-helyettes, a vármegyei közgyűlés elnöke, alelnöke, a polgármester, az alpolgármester, a társadalmi megbízatású polgármester, alpolgármester, a helyi önkormányzati képviselő, a nemzetiségi önkormányzati tisztségviselő, képviselő esetén az önkéntes tartalékos kiképzésre vagy tényleges szolgálatteljesítésre történő behívásának időpontját és várható időtartamát – figyelemmel ezen állomány közjogi tisztségéből adódó feladatainak ellátására – a behívás kezdeményezését megelőzően legalább 45 nappal korábban, a vele történt előzetes egyeztetés eredménye szerint határozza meg, és erről tájékoztatja az önkéntes tartalékos munkáltatóját.

(2) Az (1) bekezdés szerinti önkéntes tartalékos esetében az 25. § (3) bekezdésétől eltérően az állományilletékes honvédelmi szervezet a behívóparancsot legkésőbb a tényleges szolgálatteljesítésre történő bevonulás időpontja előtt legalább 30 nappal közli.

(3) Az (1) bekezdés szerinti önkéntes tartalékos a behívásról a (2) bekezdés szerinti behívóparancs közlésétől számított öt napon belül tájékoztatja a munkáltatót.

27. §

(1) A 24. § (1) bekezdése szerinti postai úton közölt behívóparancs tartalmazza

- a)* az önkéntes tartalékos családi- és utónevét, viselt rendfokozatát, születési helyét és idejét, lakcímét, édesanyja születési nevét,
- b)* azon okmányok és felszerelési tárgyak megnevezését, amelyeket az önkéntes tartalékos a bevonulási helyre köteles magával vinni,
- c)* a megjelenési kötelezettség elmulasztásának következményeire történő figyelmeztetést,
- d)* a behívással összefüggő utazási költségek elszámolhatóságáról szóló tájékoztatást,
- e)* a bevonulás helyét és időpontját,
- f)* a döntésre jogosult előljáró aláírását, és
- g)* az állományilletékes honvédelmi szervezet bélyegzőlenyomatát.

(2) A telefonon, illetve elektronikusan közölt behívóparancs az (1) bekezdés a)-e) pontja szerinti adatokat tartalmazza.

(3) A tényleges szolgálatteljesítés a behívóparancson feltüntetett időponttól a tényleges szolgálatból történő elbocsátásig tart.

(4) Az önkéntes tartalékos tényleges szolgálatból történő elbocsátásakor az állományilletékes honvédelmi szervezet átadja részére a tényleges szolgálat teljesítéséről szóló igazolást, és erről tájékoztatja az önkéntes tartalékos munkáltatóját.

11. Szolgálathalasztás

28. §

(1) A döntésre jogosult előljáró az önkéntes tartalékos tényleges szolgálatának

- a)* egészségügyi okból,
- b)* tanulmányok folytatása miatt, vagy
- c)* családi okból

történő elhalasztását a tényleges szolgálatteljesítésre tervezett bevonulás időpontját követő legfeljebb a halasztás alapjául szolgáló ok megszűnéséig engedélyezheti.

(2) Az önkéntes tartalékos számára szolgálathalasztás évente két alkalommal engedélyezhető.

(3) Műveleti feladatra és kötelékkiképzésre történő behívás esetén szolgálathalasztási kérelem beadásának nincs helye.

29. §

(1) A tényleges szolgálatteljesítést az önkéntes tartalékos kérelmére el kell halasztani a behívása idején fennálló betegség, múló fogyatékoság, vagy várandósság időtartamára, illetve az azt követő 6 hónapra.

(2) A kérelemhez csatolni kell a 3 hónapnál nem régebbi, szakrendelő intézet vagy kórház szakorvosa által kiadott orvosi igazolást.

(3) A behívása idején járóképtelen vagy mozgásában korlátozott önkéntes tartalékos egészségi állapotát igazoló okiratokat a kérelmező közeli hozzátartozója, élettársa, törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is benyújthatja.

30. §

(1) Annak az önkéntes tartalékosnak, aki felsőoktatási intézményben alapképzésben, mesterképzésben, felsőoktatási szakképzésben, doktori képzésben vagy középiskolában, illetve szakiskolában iskolai oktatásban vesz részt, kérelmére a szorgalmi és a vizsgaidőszak idejére a tényleges szolgálatteljesítés elhalasztása engedélyezhető. A kérelmet az önkéntes tartalékos, illetve az oktatási intézmény nyújthatja be.

(2) A tényleges szolgálatteljesítés elhalasztása kérelemre annak az önkéntes tartalékosnak is engedélyezhető, aki a munkavégzéshez szükséges szaktudás megszerzésére irányuló képzésben vesz részt, és az önkéntes tartalékos katonai szolgálatra történő behívás számára aránytalan nehézséggel, vagy hátránnyal járna.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés szerinti kérelemhez csatolni kell az oktatási intézmény vagy képző szerv által kiállított, a tanulmányok folytatását igazoló jogviszony igazolását.

31. §

(1) Családi okból, kérelmére el kell halasztani annak az önkéntes tartalékosnak a tényleges szolgálatteljesítését, aki a vele közös háztartásban élő beteg, ápolásra vagy gondozásra szoruló kiskorú testvérét, házastársát, gyermekét, unokáját, szülőjét, nagyszülőjét egyedül tartja el, ha a rászorulóknak eltartásra kötelezhető más hozzátartozója nincs, az ápolást vagy gondozást a más hozzátartozó nem tudja ellátni, egészségügyi, szociális intézmény nem látja el, és az önkéntes tartalékos behívása az eltartott hozzátartozó létfenntartását veszélyeztetné.

(2) A kérelemhez csatolni kell

a) az eltartásra és gondozásra szoruló hozzátartozó egészségi állapotáról szóló kezelőorvosi igazolást,

- b) a gyámhatóság határozatát vagy annak hiteles másolatát, ha az önkéntes tartalékos katonát a kiskorú testvére, unokája, szülője, nagyszülője gyámjává, vagy szülője, nagyszülője gondnokává rendelték ki, vagy
- c) az eltartásra kötelezésről szóló határozatot, ha az önkéntes tartalékos katonát szülője eltartására bíróság vagy hatóság kötelezte.

32. §

(1) A tényleges szolgálatteljesítés elhalasztására irányuló kérelem legkésőbb a behívásnak a 25. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatásban meghatározott időpontját megelőző tizedik napig elektronikus, vagy postai úton, illetve személyesen nyújtható be a döntésre jogosult előjárónak címezve, az állományilletékes honvédelmi szervezet személyügyi szervénél, kivéve, ha a kérelem alapjául szolgáló ok ezt követően keletkezett.

(2) A kérelem benyújtása a behívóparancs teljesítésére – az elhalasztás tárgyában hozott jogerős határozat kézbesítéséig – halasztó hatályú.

33. §

(1) A döntésre jogosult előjáró a 32. § (1) bekezdése szerint benyújtott írásbeli kérelemről három napon belül, a 28. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a beérkezést követő három napon belül a rendelkezésére álló adatok alapján döntést hoz a tényleges szolgálatteljesítés elhalasztásának engedélyezéséről vagy elutasításáról.

(2) A behívóparancs kiadását követően benyújtott szolgálathalasztási kérelem esetén a döntésre jogosult előjáró – ha a kérelemben foglaltaknak helyt ad – a behívóparancsot határozatban visszavonja, és ezzel egyidejűleg meghatározza a szolgálathalasztás engedélyezését megalapozó ok megszűnését követő legkorábbi behívhatóság időpontját.

(3) Az állományilletékes honvédelmi szervezet az (1) bekezdés szerinti határozat egy példányát postai úton vagy elektronikus úton kézbesíti az önkéntes tartalékos részére, valamint, ha a határozatot az önkéntes tartalékos munkáltatója kérelmére indult eljárásban hozta meg, az önkéntes tartalékos munkáltatója részére is.

12. A szolgálati viszonyban töltött idő

34. §

(1) Az önkéntes tartalékos szolgálati viszonyban töltött ideje a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 71. § (3) bekezdése szerinti rendelkezésre állásból és a tényleges szolgálatteljesítésből áll. A rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos nem teljesít tényleges szolgálatot, de a feleket – a köztük fennálló szolgálati viszonyra figyelemmel – szolgálati viszonyra vonatkozó szabályban meghatározott jogok illetik és kötelezettségek terhelik.

(2) A tényleges szolgálatteljesítésből való elbocsátással az önkéntes tartalékos szolgálati viszony nem szűnik meg.

13. A szolgálatmentesség megállapítása, kiadása

35. §

(1) A tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos évente a tényleges szolgálatteljesítés tárgyévi időtartama szerint időarányosan húsz munkanap alapszolgálatmentességre jogosult. A tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos pót-, szülői, apasági, szülési és illetmény nélküli szolgálatmentességre nem jogosult.

(2) Az (1) bekezdés szerinti alapszolgálatmentesség mértékének megállapításakor a tényleges szolgálatteljesítéssel töltött munkanapok mellett figyelembe kell venni a szolgálatteljesítési kötelezettség alóli mentesülés időtartamát, illetve minden olyan szolgálatban nem töltött időt, amely alatt a tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos illetményre jogosult.

(3) Az (1) bekezdés szerinti alapszolgálatmentesség fel nem használt részét legkésőbb a tárgyévet követő év január 31-ig ki kell venni. A tárgyévet követő év január 31-ig ki nem adott és ki nem vett alapszolgálatmentesség ezt követően ki nem vehető, ki nem adható és pénzben nem megváltható.

36. §

(1) A szolgálatmentességet a döntésre jogosult előljáró, vagy az általa kijelölt szolgálati előljáró vagy hivatali felettes adja ki. A szolgálatmentesség az önkéntes tartalékos kérelmére is kiadható.

(2) Ha a szolgálatmentesség kiadása nem az önkéntes tartalékos kérésére történik, akkor a szolgálatmentesség kezdő napját legkésőbb a szolgálatmentesség kezdete előtti napon közölni kell a katonával.

(3) Nem adható ki a szolgálatmentesség a laktanyai vagy laktanyán kívüli készenléti szolgálatba vezényelt önkéntes tartalékosnak a vezénylés időtartama alatt.

(4) A fegyveres vagy nemzetközi kötelezettséggel összefüggő feladatvégzésre kijelölésen alapuló készenléti szolgálatot teljesítő, valamint a készenléti szolgálat elrendelése nélkül fegyveres vagy nemzetközi kötelezettséggel összefüggő feladatvégzésre kijelölés alapján rendelkezésre állásra kötelezett önkéntes tartalékos részére a szolgálatmentesség különösen indokolt esetben, a készenléti szolgálatból, illetve a rendelkezésre állási kötelezettségből adódó feladatok szem előtt tartásával az önkéntes tartalékos kérelmére adható ki.

14. Egészségügyi szolgálatmentesség

37. §

(1) A tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékost a felgyógyulásig vagy a végső fogyatékoság kialakulásáig egészségügyi szolgálatmentesség illeti meg.

(2) Az egészségügyi szolgálatmentesség időtartama nem haladhatja meg a tényleges szolgálatteljesítés időtartamát, valamint a (3) bekezdés szerinti időtartamot.

(3) Nem szolgálati eredetű betegség vagy baleset, illetve várandósság esetén, ha a tényleges szolgálatteljesítés év közben kezdődött, az egészségügyi szolgálatmentesség időtartama nem haladhatja meg a naptári évre járó harminc nap tényleges szolgálatteljesítéssel időarányos részét, valamint – ha az önkéntes tartalékos az év folyamán hivatásos vagy szerződéses szolgálati viszonyban állt – nem lehet több mint a naptári évre járó időtartam még igénybe nem vett része. A naptári évben igénybe nem vett rész később nem igényelhető.

(4) A honvédelmi úti baleset esetében az egészségügyi szolgálatmentesség időtartamára a szolgálati kötelekkel összefüggő balesetre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

IX. Fejezet

Az illetmény, az illetményjellegű és egyéb juttatások, költségtérítések

15. Az alapilletmény

38. §

(1) A tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékosnak a beosztásához rendszeresített rendfokozata alapján

- a) a ténylegesen teljesített szolgálatteljesítése napjaira,
- b) alapszolgálatmentessége napjaira és szolgálatteljesítés alóli mentesülés idejére, valamint
- c) amennyiben hétköznapra esik, a tényleges szolgálatteljesítése időtartamára eső munkaszüneti napokra és május 21-re, az 1. mellékletben meghatározott összegű napi alapilletmény jár.

(2) Ha az önkéntes tartalékos katona folyamatos, megszakítás nélküli tényleges szolgálatteljesítésének munkanapja két naptári napot érint, az önkéntes tartalékos egy napi alapilletményre jogosult, melyet a munkanap első naptári napjára kell elszámolni.

(3) A tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos (1) bekezdés szerinti napi alapilletményének összegét

- a) a nemzetközi kötelezettségen alapuló készenléti szolgálat,
- b) a béketámogató műveletben való részvétel, katonai segítségnyújtás külföldön,
- c) a külföldi humanitárius és katasztrófa-elhárítási műveletekben való részvétel, valamint
- d) a Magyarországon kívül települő, szövetségesi területen vagy légtérben működtetett fegyveres készenléti szolgálat fenntartása, harcászati kiképzés vagy gyakorlat végrehajtása érdekében végzett külföldi szolgálatteljesítés

ellátása céljából történő vezénylés időtartamára 10 %-kal meg kell emelni.

(4) Ha a szolgálati járandóságban részesülő önkéntes tartalékos tényleges szolgálatteljesítése évente

- a) a 60 napot nem haladja meg, az (1) bekezdés szerinti napi alapilletményre nem jogosult,
- b) a 60 napot meghaladja, a 60 napot meghaladó időtartamra az önkéntes tartalékost a személyi jövedelemadó és a járulékok levonása után számított napi alapilletményként a személyi jövedelemadó és a járulékok levonása után számított (1) bekezdés szerinti napi alapilletmény összegének és szolgálati járandóság huszonegyed részének különbözete illeti meg.

(5) Az (4) bekezdésben meghatározott 60 napba kizárólag az (1) bekezdés szerinti munkanapokat kell beszámítani.

16. Egyedi alapilletmény megállapítása

39. §

(1) A miniszter döntése alapján a tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos napi alapilletménye – szolgálati érdekből, az érintett személy speciális végzettségére, képzettségére, az általa ellátandó feladat speciális jellegére tekintettel – az 1. melléklettől eltérően is meghatározható. Az így megállapított alapilletmény legfeljebb az adott honvédelmi szervezet önkéntes tartalékos állománya húsz százalékának biztosítható.

(2) A (1) bekezdés szerinti miniszteri döntés alapján a döntésre jogosult előljáró az egyedi napi alapilletményt jognyilatkozatban állapítja meg.

(3) Az egyedi alapilletményre való jogosultság kezdő napját a miniszter határozza meg, és – a miniszter eltérő döntése hiányában – a szolgálati beosztás betöltésének idejére szól.

(4) Az egyedi alapilletmény napi összege nem haladhatja meg a Központi Statisztikai Hivatal által hivatalosan közzétett, a tárgyévet megelőző évre vonatkozó nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset ötszöröse huszonegyed részének összegét.

(5) Egyedi alapilletmény megállapítása esetén az önkéntes tartalékos részére további illetményelem nem jár.

40. §

(1) Az egyedi alapilletményt a miniszter bármikor, indokolás nélkül megszüntetheti.

(2) Megszűnik az önkéntes tartalékos egyedi alapilletményre való jogosultsága,

a) azon a napon, amikor a 38. § (1) bekezdése szerinti napi alapilletmény összege eléri az egyedi alapilletménye napi összegét, valamint

b) ha az egyedi alapilletménye szolgálati beosztás betöltésének idejére szól, az egyedi alapilletményre jogosító szolgálati beosztásból más szolgálati beosztásba áthelyezés kezdő napját megelőző napon.

17. Az illetményjogosultság általános szabályai

41. §

Az önkéntes tartalékos illetményéről, szerződéskötési díjáról, rendelkezésre állási díjáról és egyéb illetményen kívüli juttatásairól részben vagy egészben írásban lemondhat.

42. §

(1) Teljesítményelismerésben részesíthető az az önkéntes tartalékos, aki kimagasló tevékenységével, szolgálatteljesítése során tanúsított példaértékű hozzáállásával a Honvédség társadalmi megítélését érdemben javítani képes.

(2) Az (1) bekezdés szerint megállapított teljesítményelismerés összege évente legfeljebb összesen 2.000.000 Ft.

(3) Az (1) bekezdés szerinti teljesítményelismerés teljesítményértékeléshez nem kötött.

18. Az illetményre való jogosultság egészségügyi szolgálatmentesség esetén

43. §

(1) Egészségügyi szolgálatmentesség igénybevétele esetén a tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékosnak az alapilletmény időarányos része

a) száz százalékanak megfelelő összeg jár a szolgálati kötelemekkel összefüggő baleset, sérülés vagy szolgálati eredetű betegség miatt engedélyezett egészségügyi szolgálatmentesség időtartamára,

b) száz százalékanak megfelelő összeg jár a nem szolgálati kötelemekkel összefüggő baleset, sérülés vagy a nem szolgálati eredetű betegség esetén a 37. § (3) bekezdése szerinti időtartamra engedélyezett egészségügyi szolgálatmentesség első tizenöt napjára,

c) kilencven százalékanak megfelelő összeg jár a *b)* pont szerinti egészségügyi szolgálatmentességek időtartamára a tizenhatodik naptári naptól,

d) kilencven százalékanak megfelelő összeg jár a *b)* pont szerinti időtartamot követően a tizenhatodik naptári naptól a baleset, sérülés szolgálati kötelemekkel összefüggő jellegének, vagy a betegség szolgálati eredetének megállapításáig.

(2) Az (1) bekezdés *d)* pontja esetén a baleset és a sérülés szolgálati kötelemekkel összefüggő jellegének, vagy a betegség szolgálati eredetének megállapítása esetén a különbözetet az önkéntes tartalékosnak egy összegben kell folyósítani.

(3) Szolgálati kötelemekkel összefüggő baleset esetén, ha a gyógyuláshoz, vagy a végső fogyatékos kialakulásához szükséges időtartam a tényleges szolgálatteljesítés időtartamát meghaladja, az önkéntes tartalékos a Hjkr. 27. § (4) bekezdése alapján kártérítést követelhet.

19. Szerződéskötési díj, rendelkezésre állási díj

44. §

(1) A szolgálati járandóságban nem részesülő önkéntes tartalékos egyszeri alkalommal 150.000 Ft szerződéskötési díjra jogosult, ha az önkéntes tartalékos szolgálatot legalább két évre vállalja.

(2) Az önkéntes tartalékos az (1) bekezdés szerinti szerződéskötési díjat köteles visszafizetni, ha szolgálati viszonya a vállalt szolgálati idő letöltése előtt szűnik meg

a) a bíróság jogerős ügydöntő határozatával lefokozás, szolgálati viszony megszüntetése, szolgálati viszony keretében betöltött beosztás ellátásához szükséges tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás büntetés vagy közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása miatt,

b) a szolgálati viszony létesítését kizáró okok igazolásának ismételt szabályszerű felhívást követő felróható elmulasztása miatt,

c) az önkéntes tartalékos fizikai alkalmatlanságának megállapítása esetén, ha alkalmatlansága neki felróható okból következett be,

d) a Hjkr. 26. § (5) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja szerinti bírósági ügydöntő jogerős határozat alapján, a Hjkr. 26. § (6) bekezdése kivételével,

e) a Hjkr. 26. § (5) bekezdés *c)* pontja szerinti szolgálatra méltatlanság megállapítása miatt, valamint

f) a szolgálati viszony megszüntetésére irányuló egyoldalú jognyilatkozat önkéntes tartalékos általi kezdeményezése alapján.

(3) Önkéntes tartalékos szolgálat vállalását ösztönző juttatásra való jogosultság esetén az önkéntes tartalékost szerződéskötési díj nem illeti meg.

(4) A (2) bekezdés szerinti visszafizetési kötelezettség esetén a döntésre jogosult előljáró a követelést az esedékessé válástól számított hatvan napon belül fizetési felszólításban érvényesítheti. Ha az önkéntes tartalékos a fizetési felszólítás kézhezvételétől számított harminc napon belül nem teljesíti fizetési kötelezettségét, a honvédelmi szervezet az igényét fizetési meghagyás vagy bírósági eljárás útján érvényesíti.

45. §

(1) A szolgálati járandóságban nem részesülő önkéntes tartalékos – az őrzés-védelmi feladatot ellátó önkéntes tartalékos kivételével – havonta utólag 50.000 Ft összegű rendelkezésre állási díjra jogosult.

(2) Nem jár rendelkezésre állási díj

a) a szolgálati viszony megszűnésének hónapjára, ha az önkéntes tartalékos nem felel meg a nemzetbiztonsági ellenőrzésnek, vagy az ehhez szükséges biztonsági, illetve hozzájáruló nyilatkozatot határidőben nem tette meg és emiatt szolgálati viszonya megszűnik,

b) szolgálathalasztás engedélyezése esetén az önkéntes tartalékos bevonulási kötelezettsége szolgálathalasztásban érintett behívásának első napjától a szolgálathalasztás időtartamának lejártát követő behívás alkalmával történő teljesítéséig,

c) a próbaidőre, ha az önkéntes tartalékos szolgálati viszonyát a honvédelmi szervezet a próbaidő alatt szünteti meg.

(3) Az önkéntes tartalékos szolgálati viszonyának (2) bekezdés a) és c) pontjaiban foglaltakon kívüli megszűnése esetén a havi rendelkezésre állási díj időarányos részét az önkéntes tartalékos részére ki kell fizetni.

(4) Ha az önkéntes tartalékos szabályszerű behívása ellenére bevonulási kötelezettségének neki felróható okból nem tesz eleget, rendelkezésre állási díjra való jogosultságát a következő behívás alkalmával történő teljesítéséig elveszíti.

(5) Ha az önkéntes tartalékos az 24. § (2) bekezdésben meghatározott kötelezettségét neki felróható okból nem teljesíti, a tárgyév lejártát követő hat hónap időtartamra járó rendelkezésre állási díjra való jogosultságát elveszíti.

46. §

(1) A szerződéskötési díjat legkésőbb a próbaidő leteltét követő második hónap ötödik napjáig, a rendelkezésre állási díjat a tárgy hónapot követő hónap ötödik napjáig kell kifizetni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően a próbaidőre járó rendelkezésre állási díjat egy összegben a próbaidő leteltét követő második hónap ötödik napjáig kell kifizetni.

20. Önkéntes tartalékos szolgálat vállalását ösztönző juttatás

47. §

(1) Az az önkéntes tartalékos, aki korábbi hivatásos vagy szerződéses szolgálati viszonya megszűnését közvetlenül követő naptól legalább két év időtartamra önkéntes tartalékos szolgálati viszonyt létesít, önkéntes tartalékos szolgálat vállalását ösztönző egyösszegű juttatásra jogosult, feltéve, hogy hivatásos vagy szerződéses szolgálati viszonya nem a Hjkr. 5. § (5) és (6) bekezdései, a 15. § (2) bekezdés d) és e) pontja, 15. § (1) bekezdés b) pont 1. és 3–16. pontja alapján vagy nem érvénytelenségi okból szűnt meg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti juttatás összege

a) két év vállalási idő esetén a hivatásos vagy szerződéses szolgálati viszonya megszűnése napján érvényes havi illetménye kétszeresének,

b) két éven felül minden további évre vonatkozó vállalás esetén további egy-egy, a) pont szerinti havi illetményének megfelelő összeg.

(3) Az önkéntes tartalékos köteles visszafizetni a tartalékos szolgálati viszony létesítésekor részére kifizetett ösztönző juttatás összegét, ha tartalékos szolgálati viszonya a vállalt szolgálati idő letöltése előtt neki felróható okból szűnik meg.

(4) Az ösztönző juttatást a tartalékos szolgálati viszony létesítését követő második hónap 5. napjáig kell kifizetni.

21. A költségtérítések és illetményen kívüli egyéb juttatások

48. §

(1) A tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos részére meg kell téríteni

a) a belföldi vezényléssel, és

b) a helyi munkába járással

c) helyközi munkába járással

d) egyéb utazásokkal kapcsolatos

e) visszarendeléssel

kapcsolatos költségeket.

(2) A önkéntes tartalékos – a jelentkező 2. § 5. pontja szerinti őrzés védelmi feladatot ellátó önkéntes tartalékos szolgálati viszony létesítése kivételével – toborzópénzre jogosult.

(3) A tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos

a) illetményelőlegre és

b) segélyre

jogosult.

22. Természetbeni ellátás

49. §

(1) Az önkéntes tartalékost a természetbeni ellátás keretében térítésmentesen el kell látni a Honvédség feladatainak megfelelő fegyverrel, felszereléssel, ruházattal és miniszteri rendeletben meghatározott esetben élelmezéssel.

(2) A tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos laktanyai elhelyezésre jogosult.

X. Fejezet

Az önkéntes tartalékosra vonatkozó felelősségi szabályok

50. §

(1) A pénzbírságot az önkéntes tartalékos a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül köteles a szolgálati helyén befizetni. Nem szabható ki pénzbírság, ha az önkéntes tartalékos az illetményéről vagy szerződés kötési, illetve rendelkezésre állási díjáról lemondott.

(2) A döntésre jogosult előljáró kérelemre a pénzbírság megfizetésére legfeljebb hat havi részletfizetést vagy halasztást engedélyezhet. Ha az önkéntes tartalékos az esedékes részlet befizetését elmulasztja a pénzbírság egy összegben esedékessé válik, és azt az illetményéből vagy a rendelkezésre állási díjából le kell vonni.

XII. Fejezet

Az önkéntes tartalékos állomány katona oktató tagjára vonatkozó rendelkezések

51. §

(1) A Hjkr. 29. § 9. pontja szerinti katona oktató önkéntes tartalékosra e rendeletet az e fejezetben foglalt eltérésekkel, kell alkalmazni.

(2) A katona oktató szolgálati beosztásában történő meghagyása mellett honvédelmi szervezetnek nem minősülő köznevelési, illetve szakképző intézményben is teljesítheti szolgálatát.

(3) A (2) bekezdés szerinti esetben a katona oktató

a) honvédelmi szervezetnek nem minősülő köznevelési vagy szakképző intézménynél történő szolgálatteljesítése határozatlan időtartamra szól,

b) illetményét és a szolgálati viszonyból eredő egyéb pénzbeli juttatásait az állományilletékes honvédelmi szervezet állapítja meg és folyósítja,

c) a részére előírt gyakorlatot és kiképzési feladatot a köznevelési, illetve szakképző intézményben történő szolgálatteljesítés alatt is köteles végrehajtani.

(4) A katona oktató (2) bekezdés szerinti szolgálatteljesítése lehetővé tétele érdekében a miniszter keretmegállapodást köt a szakképzésért felelős miniszterrel, illetve a köznevelésért felelős miniszterrel. A katona oktatók egyéni megállapodását (a továbbiakban: megállapodás) – a keretmegállapodás keretei között – a katona oktató állományilletékes honvédelmi szervezete és a katona oktató szolgálatteljesítési helye szerinti köznevelési vagy szakképző intézmény fenntartója, illetve a szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény esetében a szakképzési centrum köti meg.

(5) A katona oktató (4) bekezdés szerinti megállapodásban meghatározott szolgálatteljesítési helyét a katona oktató beleegyezésével a döntésre jogosult előljáró parancsában eseti jelleggel megváltoztathatja azzal, hogy ennek időtartama a 15 munkanapot nem haladhatja meg, és szolgálatteljesítési helyként csak a katona oktató lakóhelyének, illetve szokásos tartózkodási helyének 40 km-es vonzáskörzetén belüli oktatási intézmény határozható meg.

(6) A szabad mozgás és tartózkodás jogával, illetve huzamos tartózkodási jogosultsággal rendelkező önkéntes tartalékos az (2) bekezdésben foglaltak szerinti szolgálatteljesítésre nem alkalmazható.

52. §

(1) A 35. § (1) bekezdéstől eltérően a katona oktató évente 40 nap alapszolgálatmentességre jogosult azzal, hogy a tanítási szünetek időtartama alatt – a (3) bekezdésben meghatározott eset kivételével – köteles szolgálatmentességet igénybe venni.

(2) A katona oktató esetében a napi feladatteljesítést és munkaidőbeosztást a köznevelési, illetve szakképző intézmény vezetője határozza meg az 51. § (3) bekezdése szerinti megállapodás keretei között.

(3) A tanítási szünet időtartama alatt - amennyiben a köznevelési vagy a szakképző intézmény vezetője másként nem rendelkezik – a katona oktató szolgálati feladatait a döntésre jogosult eljáró határozza meg.

53. §

(1) A katona oktató tényleges szolgálatteljesítése, szolgálatmentessége, illetve szolgálatteljesítés alóli mentesülése idejére a 2. mellékletben meghatározott összegű napi alapilletményre jogosult.

(2) A szolgálati járandóságban részesülő katona oktatóra a 38. § (4) és (5) bekezdésében foglaltak nem alkalmazhatók.

54. §

(1) A katona oktató a 24. § (5) bekezdése szerinti hat hónapon túl beleegyezése nélkül is köteles szolgálatot teljesíteni.

(2) A katona oktató a tanítási év folyamán kizárólag családi okból, illetve fontos személyi érdekből kérheti a döntésre jogosult eljárótól a behívása megszüntetését.

(3) A tényleges szolgálatteljesítés családi okból történő megszüntetésének kérelmezésére a 31. §-t kell megfelelően alkalmazni.

55. §

(1) Ha a katona oktató a tanítási félév során a 18. § (1) bekezdés szerinti jognyilatkozatot közöl, a 18. § (2) bekezdés szerinti időtartam a tanítási félév utolsó napját követő nappal kezdődik. Ennél rövidebb időtartamban megállapodni nem lehet.

(2) Ha az önkéntes tartalékos katona oktatói feladatot vállal, e feladat megkezdése előtt a vállalt szolgálati idejét úgy kell meghosszabbítani, hogy annak letelte a nyári tanítási szünet időtartamára essen. Ebben az esetben nem kell alkalmazni a 12. § (1) bekezdését.

(3) A katona oktató szerződés hosszabbítására egyebekben a 9. § (1) bekezdését, illetve a 12. § (2)-(4) bekezdéseit megfelelően kell alkalmazni.

XIII. Fejezet

Egyes díszítőelemek, ruhadarabok, rendfokozati jelzések és felszerelési tárgyak viselésének rendje

23. Névkitűző, hímzett feliratok

56. §

Az őrzés-védelmi feladatot ellátó önkéntes tartalékos békeidőben, a rendelkezésre állás időszakában, a szerződésében meghatározott őrzés-védelmi feladata ellátása során a hímzett név felirat helyett a 90 M és a 2000 M gyakorló öltözeten 105x25 mm méretben készülő fehér színnel, olívizöld alapra hímzett, a 15 M gyakorló öltözeten fehér színnel, barna alapra hímzett „FEGYVERES BIZTONSÁGI ŐR” (a továbbiakban: FBŐ) feliratot visel, továbbá a 90 M gyakorló kabát, a 90 M és a 2000 M gyakorló zubbony és 15 M gyakorló zubbony bal zsebfedője alá gombolva FBŐ szolgálati jelvényt, jobb zsebfedője alá gombolva FBŐ szolgálati igazolványt hord.

24. Csapatkarjelzés

57. §

Az őrzés-védelmi feladatot ellátó önkéntes tartalékos állomány békeidőben, a rendelkezésre állás időszakában, a szerződésében meghatározott őrzés-védelmi feladata ellátása során, gyakorló csapatkarjelzést visel a gyakorló kabát és a gyakorló zubbony jobb ujján.

25. Barettsapkák és barettsapkajelvények

58. §

(1) Az őrzés-védelmi feladatot ellátó önkéntes tartalékos békeidőben – a rendelkezésre állás időszakában, a szerződésében meghatározott őrzés-védelmi feladata ellátása során – a fekete barettsapkán hímzett önkéntes védelmi tartalékos sapkajelvényt viselhet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti önkéntes tartalékos állomány kivételével az önkéntes tartalékos békeidőben, a rendelkezésre állás időszakában, a szerződésében meghatározott feladata ellátása során barettsapkát, illetve barettsapkajelvényt viselhet.

26. Hímzett gyakorló rendfokozati jelzés

59. §

Az önkéntes védelmi tartalékos békeidőben, a rendelkezésre állás időszakában, a szerződésében meghatározott őrzés-védelmi feladata ellátása során, olívizöld alapra, fehér színnel hímzett gyakorló beosztásjelzést visel.

27. Hímzett gyakorló paroli rendfokozati jelzés

60. §

Az önkéntes védelmi tartalékos békeidőben, a rendelkezésre állás időszakában, a szerződésében meghatározott őrzés-védelmi feladata ellátása során, a gyakorló paroli rendfokozati jelzés helyett olívizöld alpra fehér színnel hímzett gyakorló paroli beosztásjelzést visel.

XIV. Fejezet

A Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat önkéntes tartalékos állományára vonatkozó különös szabályok

61. §

(1) A Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat (a továbbiakban: KNBSZ) önkéntes tartalékos állományának tagja esetében nem alkalmazható az 5. §, a 8. § (2) bekezdése, a 24. § (1)-(3) bekezdése.

(2) Ahol a 7. § (1) bekezdése, a 8. § (1) bekezdése, a 13. § (2) bekezdése és a 23. § (6) bekezdése a HVKF részére fogalmaz meg jogokat és kötelezettségeket, ott a KNBSZ főigazgatóját kell érteni.

(3) Ahol a 24. § (2) bekezdése a területvédelmi ezredek középírányító, más magasabb szintű parancsnokság jogállású honvédségi szervezetének parancsnoka részére jogokat és kötelezettségeket állapít meg, ott a KNBSZ főigazgatóját kell érteni.

(4) A 8. § (2) bekezdésétől eltérően a KNBSZ önkéntes tartalékos állományának tagja első beosztásába a 8. § (1) bekezdésében meghatározott követelmények hiányában is kinevezhető, amelynek feltételeit a KNBSZ főigazgatója belső rendelkezésben határozza meg.

(5) A KNBSZ főigazgatója az önkéntes tartalékos tényleges szolgálatteljesítésre történő behívásának tervezett időpontját az előző év december 15-ig belső rendelkezésben határozza meg.

(6) A KNBSZ főigazgatója a tényleges szolgálatteljesítésre történő behívás időpontját és várható időtartamát legalább a (4) bekezdésben meghatározott belső rendelkezés hatályba lépését megelőző 15 nappal, az abban nem szereplő behívás esetén legalább a bevonulást megelőzően 30 nappal előzetesen egyeztetni az önkéntes tartalékos állomány tagjával, illetve munkáltatójával.

XV. Fejezet

Záró rendelkezések

28. Hatályba léptető rendelkezések

62. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

29. Átmeneti rendelkezések

63. §

(1) Az önkéntes tartalékos illetményének és illetményen kívüli juttatásainak folyósítására, visszatartására, és az illetményből való levonásra 2024. szeptember 30-ig a 2024. június 30-án hatályos szabályokat kell alkalmazni.

(2) A 2024. június 30-án önkéntes tartalékos szolgálati viszonyban álló, rendelkezésre állási díjra jogosult önkéntes tartalékos részére a 2024. június 30-ig járó éves rendelkezésre állási díj időarányos részét a július hónapra járó rendelkezésre állási díjjal egyidejűleg, egyösszegben kell kifizetni.

(3) A 2024. június 17. és e rendelet hatályba lépése között önkéntes tartalékos szolgálati viszonyt létesítő szerződéskötési díjára és rendelkezésre állási díjára a 44. és 45. §-t kell alkalmazni.

(4) A honvédek illetményéről és illetményjellegű juttatásairól szóló 7/2015. (VI. 22.) HM rendeletet és a hozzá kapcsolódó közjogi szervezetszabályozó eszközöket 2024. szeptember 30-ig e rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

64. §

(1) 2024. július 1-je és szeptember 30. közötti időszakban az önkéntes tartalékos a (2)-(7) bekezdés szerint toborzópénzre jogosult.

(2) Az az önkéntes tartalékos, akinek – nyilatkozatba foglalt – közreműködésével a legénységi állománycsoportba jelentkező a Honvédséggel szerződéses, illetve önkéntes tartalékos szolgálati viszonyt létesít, betoborzott személyenként 500.000 Ft toborzópénzre jogosult, ha a közreműködésével szolgálati viszonyt létesítő az alapkiképzés teljesítését követő hat hónap elteltével is szolgálati viszonyban, legénységi állománycsoportban áll.

(3) Az önkéntes tartalékos a (2) bekezdés szerinti toborzópénzre

- a) ugyanazon személy esetében egy alkalommal,
  - b) évente legfeljebb három betoborzott személy után
- jogosult.

(4) A (2) bekezdés szerinti nyilatkozatot a jelentkező a szerződéskötéskor köteles leadni azon honvédelmi szervezet személyügyi szervének, amelynek állományába a szerződés megkötésével kerül.

(5) Ha a (4) bekezdés szerinti honvédelmi szervezet és a nyilatkozat szerint toborzópénzre jogosult állományilletékes honvédelmi szervezete különbözik, a toborzópénzre való jogosultság keletkezéséről az előbbi honvédelmi szervezet értesíti az utóbbit a juttatás kifizetése érdekében.

(6) A toborzópénzt az önkéntes tartalékos részére

- a) a (2) bekezdésben meghatározott időtartam, vagy
- b) ha alapkiképzésre nem kötelezett, akkor a szolgálati viszony létesítését követő 6 hónap leteltét követő második hónap ötödik napjáig kell kifizetni.

(7) Ismételt szolgálati viszony létesítés esetén a toborzópénz ugyanazon személy után 5 éven belül csak egy alkalommal fizethető ki abban az esetben is, ha a szolgálati viszony létesítések különböző személyek közreműködésével valósultak meg.

30. Módosító rendelkezések

65. §

A fokozottan veszélyes, valamint az egészségkárosító beosztások köréről, az azokhoz kapcsolódó részletes, valamint a csökkentett napi szolgálati időre vonatkozó szabályokról szóló 30/2004. (XII. 6.) HM rendelet 1. § (1) bekezdésében az *„önkéntes műveleti tartalékos, önkéntes védelmi tartalékos és önkéntes területvédelmi tartalékos”* szövegrész helyébe az *„önkéntes tartalékos”* szöveg lép.

1. melléklet a .../2024. (.....) HM rendelethez

Az önkéntes tartalékos illetménye

	A	B
1	Rendfokozat	Napi alapilletmény
2	közkatona	24 000 Ft
3	őrvezető	24 000 Ft
4	tizedes	24 000 Ft
5	szakaszvezető	24 000 Ft
6	őrmester	30 000 Ft
7	törzsőrmester	30 000 Ft
8	főtörzsőrmester	30 000 Ft
9	zászlós	30 000 Ft
10	törzszászlós	30 000 Ft
11	főtörzszászlós	30 000 Ft
12	hadnagy	36 000 Ft
13	főhadnagy	36 000 Ft
14	százados	36 000 Ft
15	őrnagy	36 000 Ft
16	alezredes	36 000 Ft
17	ezredes	40 000 Ft
18	dandártábornok	45 000 Ft
19	vezérőrnagy	50 000 Ft
20	altábornagy	55 000 Ft

Az önkéntes tartalékos állomány katona oktató tagjának illetménye

	A	B
1	Rendfokozat	Napi alapilletmény
2	közkatona	29 000 Ft
3	őrvezető	29 000 Ft
4	tizedes	29 000 Ft
5	szakaszvezető	29 000 Ft
6	őrmester	35 000 Ft
7	törzsőrmester	35 000 Ft
8	főtörzsőrmester	35 000 Ft
9	zászlós	35 000 Ft
10	törzszászlós	35 000 Ft
11	főtörzszászlós	35 000 Ft
12	hadnagy	41 000 Ft
13	főhadnagy	41 000 Ft
14	százados	41 000 Ft
15	őrnagy	41 000 Ft
16	alezredes	41 000 Ft
17	ezredes	45 000 Ft
18	dandártábornok	50 000 Ft
19	vezérőrnagy	55 000 Ft
20	altábornagy	60 000 Ft